

Sigurna cesta
udruga prometna preventiva mladih

**SPRETNO I PAMETNO
U JAVNOM PRIJEVOZU**

SPRETNOST I PAMETNO U JAVNOM PRIJEVOZU

Djeca putnici u vozilima javnog prijevoza

Nakladnik: Sigurna cesta – udruga prometna preventiva mladih, Zagreb

Za nakladnika: Krešimir Ivanković, dipl.oec.

Kreativna ideja: mr.sc. Nenad Zuber, dipl.inž. prometa

Autori: mr.sc. Nenad Zuber, Stiv Cinik

Recenzenti: Vladimir Benceković, dipl. ing. prometa
Zlata Gunc, dipl. pedagog
mr.sc. Miron Huljak,

Lektor: Dragica Prekrtić Zuber, prof.

Grafička obrada: Norma International d.o.o., Zagreb

Tisak: Intergrafika TTŽ d.o.o., Zaprešić

ISBN 978-953-59938-3-4

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001096789.

© Sva su prava pridržana. Umnožavanje, stavljanje na raspolaganje javnosti na bilo koji elektronski ili mehanički način kao i drugi oblici korištenja nisu dopušteni bez posebnog pisanog odobrenja nakladnika.

Tiskano uz potporu Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa.

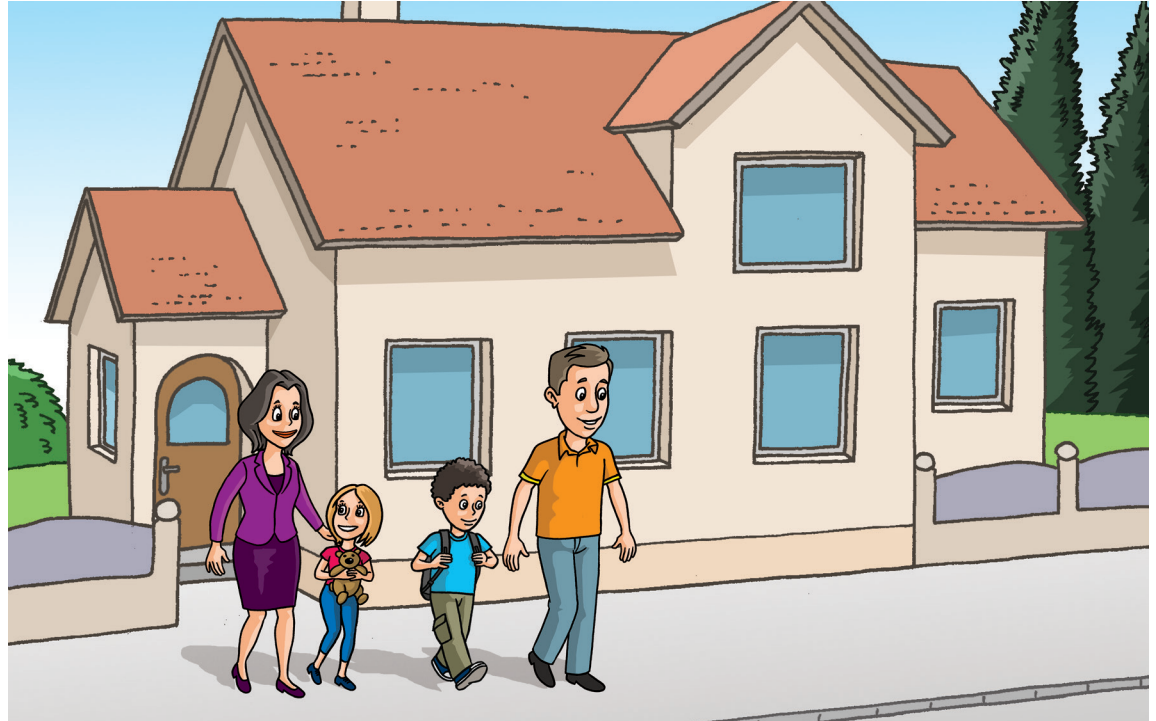
Zagreb, 2021.

— Fino smo doručkovali i sada idemo u posjet baki. Vozit ćemo se tramvajem, a onda i autobusom.

— Baš dobro, tata, da ne idemo autom.

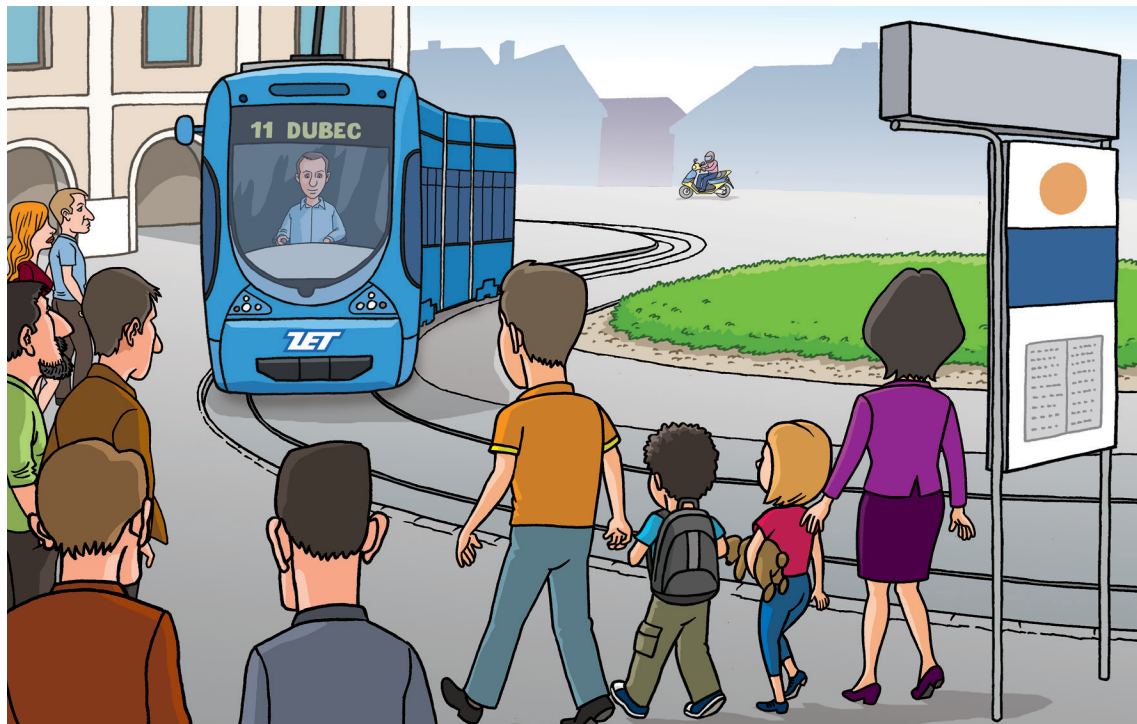

— Nikamo nam se na žuri, djeco. Ako se vozimo javnim prijevozom štedimo gorivo, čuvamo okoliš, izbjegavamo gužvu u prometu...

— Ha, ha, ha, a tako se tata neće uzrujavati dok stojimo u gužvi, a i sigurnije je!

— Dobro da smo krenuli ranije, ne moramo se žuriti i trčati na tramvaj.

— Gle, tata, kakva gužva na stajalištu!

— Radije ćemo pričekati drugi tramvaj nego da se guramo. Mogli biste pasti. U gužvi mogli biste se ozlijediti. Ipak ste vi još maleni.

— Tako je najbolje, djeco - pričekat ćemo drugi desetak minuta.

— Mama, mama,
je li ovo naš
tramvaj? Broj 11?

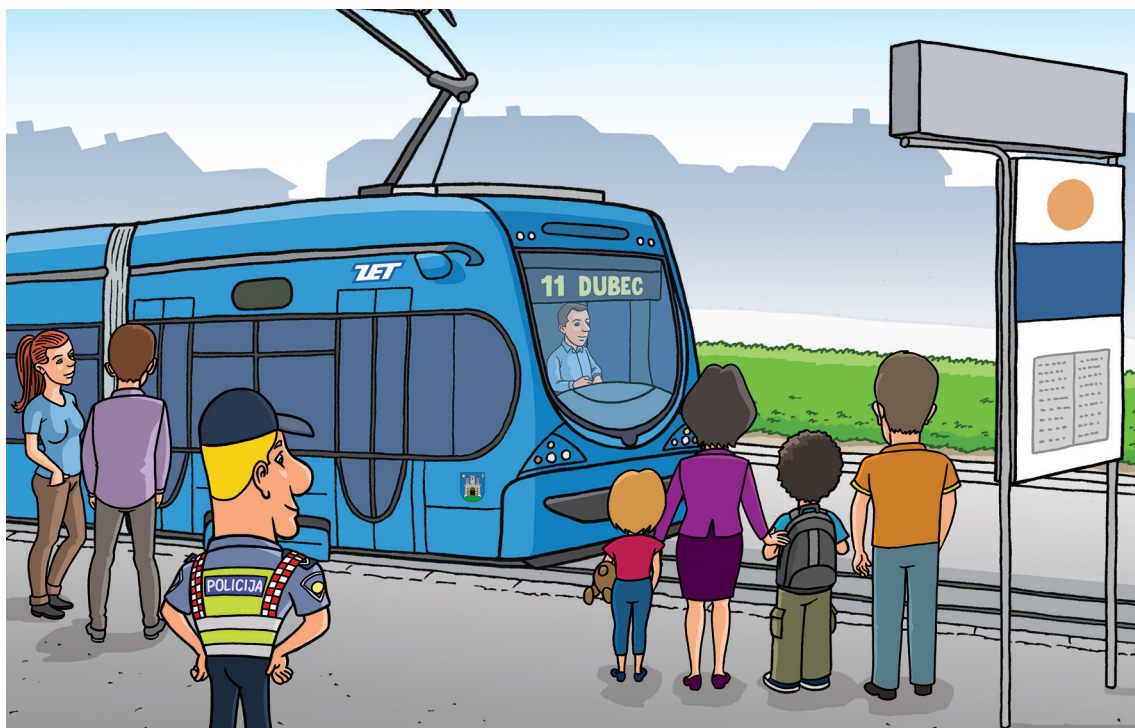
— Da, taj smo
čekali. Taj vozi
prema centru.

— Vidiš, Ana,
upravo onako
kako smo
pročitali na
Mreži dnevnih
tramvajskih
linija na panou
tramvajskog
stajališta!

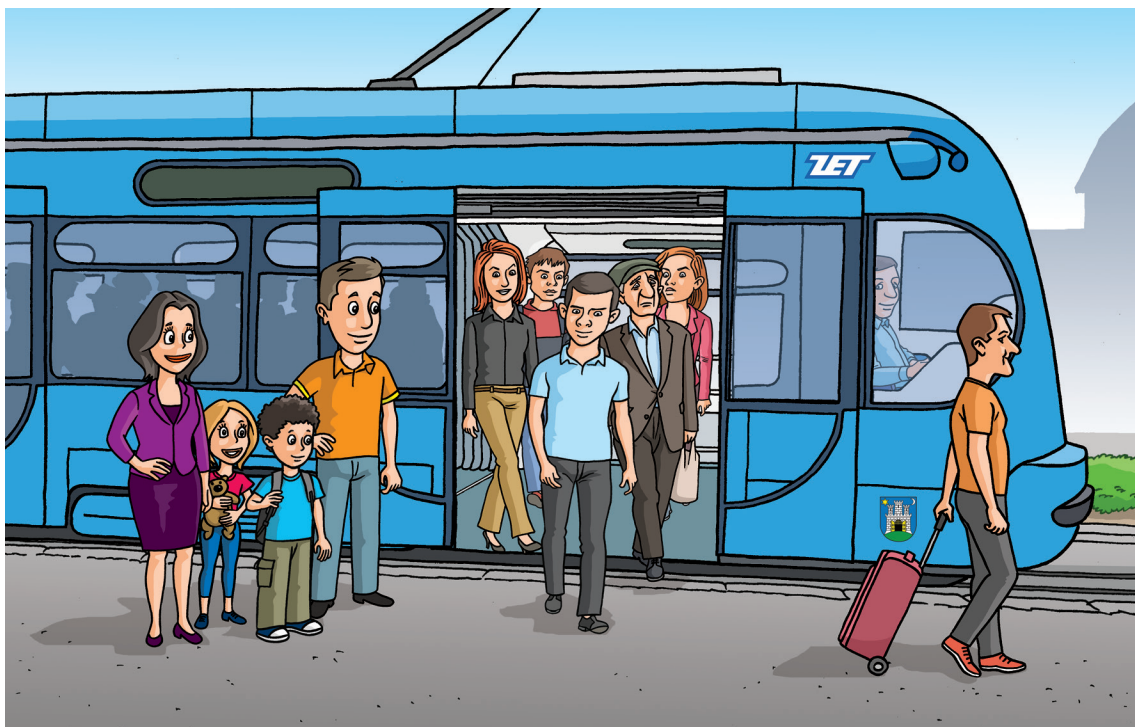
— Ana, Marko,
**moramo se
odmaknuti od
ruba nogostupa.**

**Opasno je.
Tramvaj se
približava!**

Čekajte dok ne
stane. Tek se
onda pripremamo
za ulazak.

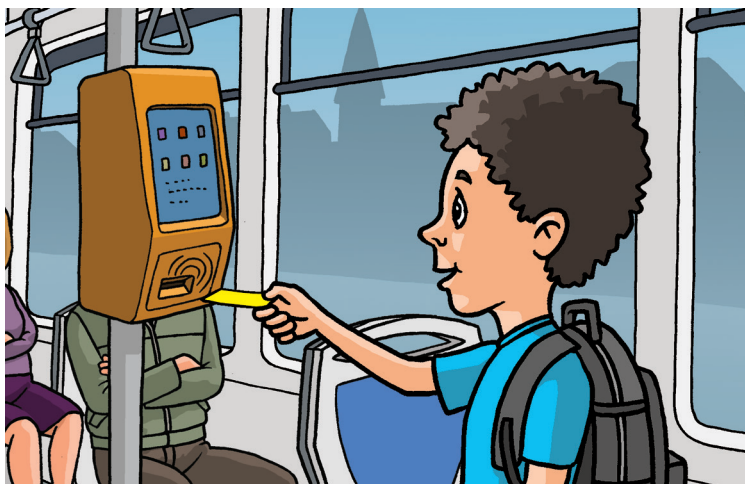
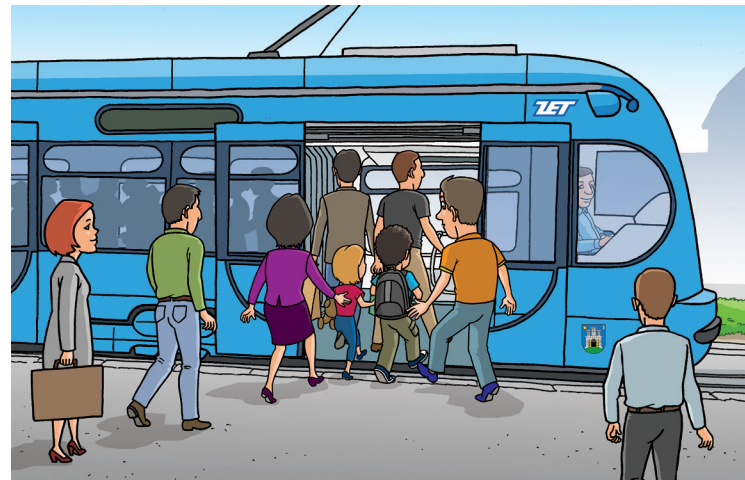
—Ne treba se gurati i žuriti **već strpljivo čekati svoj red**. Vozač nas vidi. Neće krenuti bez nas.

— Prvo pustimo putnike izaći, a onda ulazimo na prednja vrata.

— Bravo, djeco!
Tako se ulazi!
Polako, jedan po jedan.

— Marko, primi se
za rukohvat, bit
će ti lakše.

— Jesmo li svi ušli? Djeco, čujete li
zvučni signal? To znači:

**Pazite, odmaknite se od vrata -
vrata se zatvaraju.**

— Da nismo kupili tramvajsku kartu
ranije, kupili bismo ju kod vozača.

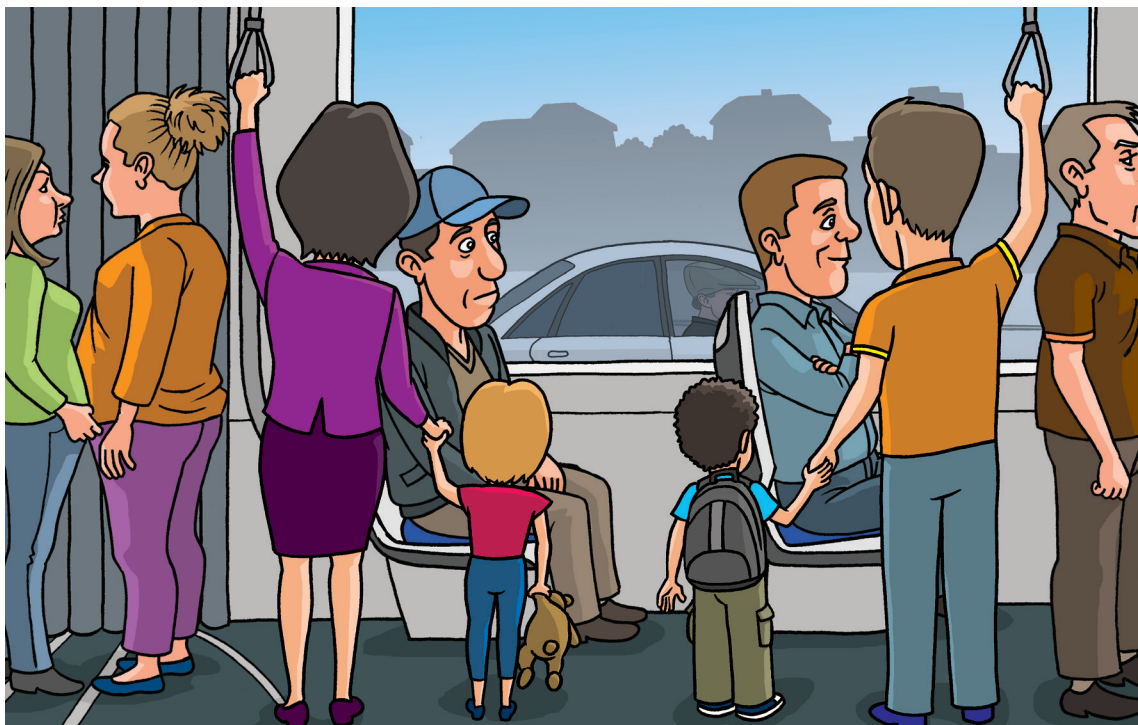
— Tramvajsku kartu moramo obvezno
poništiti.

—Hajdemo, djeco, prema sredini.
Ulazni prostor treba ostati slobodan.

Tražite slobodno mjesto.

—Marko, **sigurnije je držati se za rukohvat**, jer ako vozač mora naglo krenuti ili zakočiti, past ćeš. Primi se i raširi noge radi ravnoteže. Tako si siguran.

—Marko, ruksak treba skinuti i držati među nogama kako ne bi smetao drugim putnicima.

— Tata, tata, gledaj, iza su se oslobodila mjesta. Idemo sjesti!

Ne viči, Marko, **razgovarat ćemo tiše kako ne bismo ometali druge putnike!**

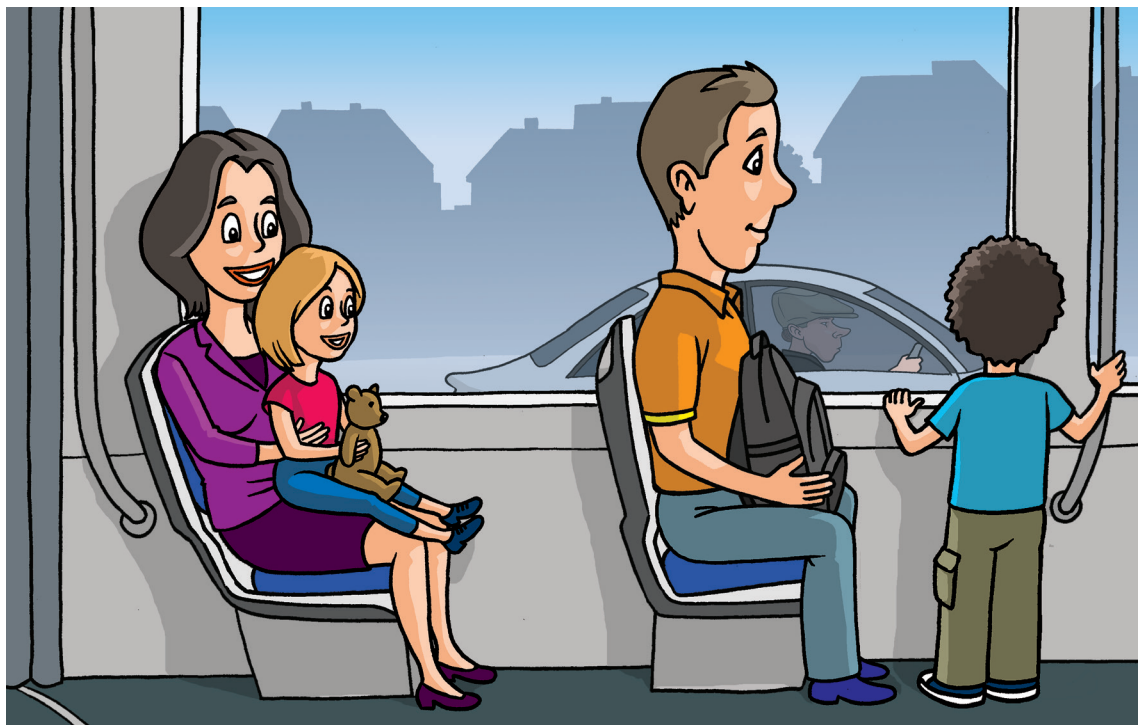
— Dok hodate, sigurnije je držati se za rukohvate ili za naslon sjedala sa strane.

— **Dok je tramvaj u pokretu, hodanje je opasno!**

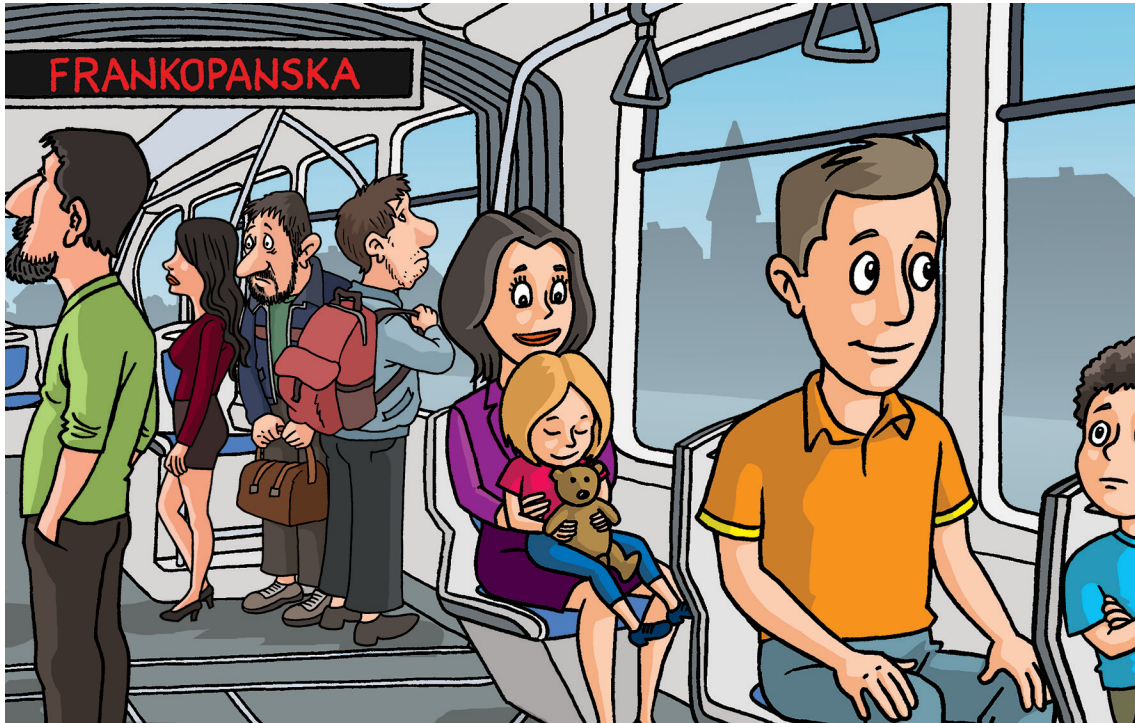

– Ako ima mjesta, sigurnije je sjediti nego stajati u tramvaju ili autobusu. Marko, držat ću ti ruksak u krilu, da ne smeta putnicima pri prolasku.

– Ana, ja držim tebe, a ti medu, sigurnije je iako sjedimo. Ne daj, Bože, da vozač mora naglo zakočiti.

– Gledaj, tata, koliko automobila! Svi stoje, a mi jurimo. Baš dobro da smo išli tramvajem.

- Ana, tebe je vožnja uspavala, a zanimljivo je gledati kroz prozor kuda prolazimo. Osim toga, tako nećemo propustiti stanicu na kojoj trebamo izaći.
- Treba pažljivo slušati i gledati obavijesti o stanicama na displeju za obavijesti.

DOBRO PONAŠANJE

Ne sjedaj na mjesto za invalidne osobe!

Uvijek ustupi mjesto starijima!

Ponudi mjesto starijoj osobi koja nosi teške pakete!

Majci s djetetom u naručju teže je i opasnije stajati nego tebi. Ustani i ponudi joj sjesti!

U VOZILIMA JAVNOG PRIJEVOZA

I trudnicama je teško i nesigurno stajati bila gužva ili ne. Ustani i ustupi svoje mjesto!

Ne guraj se među putnicima! Ako ideš prema izlazu, pristojno zamoli da te propuste!

Ne nagnji se kroz prozor! Ne pristoji se ništa bacati kroz prozor!

Razgovor s vozačem i ometanje vozača je zabranjeno!

— Dobro jutro.
Budite ljubazni
i pokažite vaše
vozne karte!

— Marko, gdje su ti
karte? Pokaži ih!

— Hvala, sve je u redu!

— U vozilima javnog prijevoza uvijek treba imati voznu kartu, poništiti ju na ulasku i pokazati na zahtjev kontrolora.

— Ha, ha, najskuplja je vožnja bez karte. Da nismo imali valjane karte, platili bismo kaznu! **Vožnja bez karte je znak nekulturnog ponašanja.**

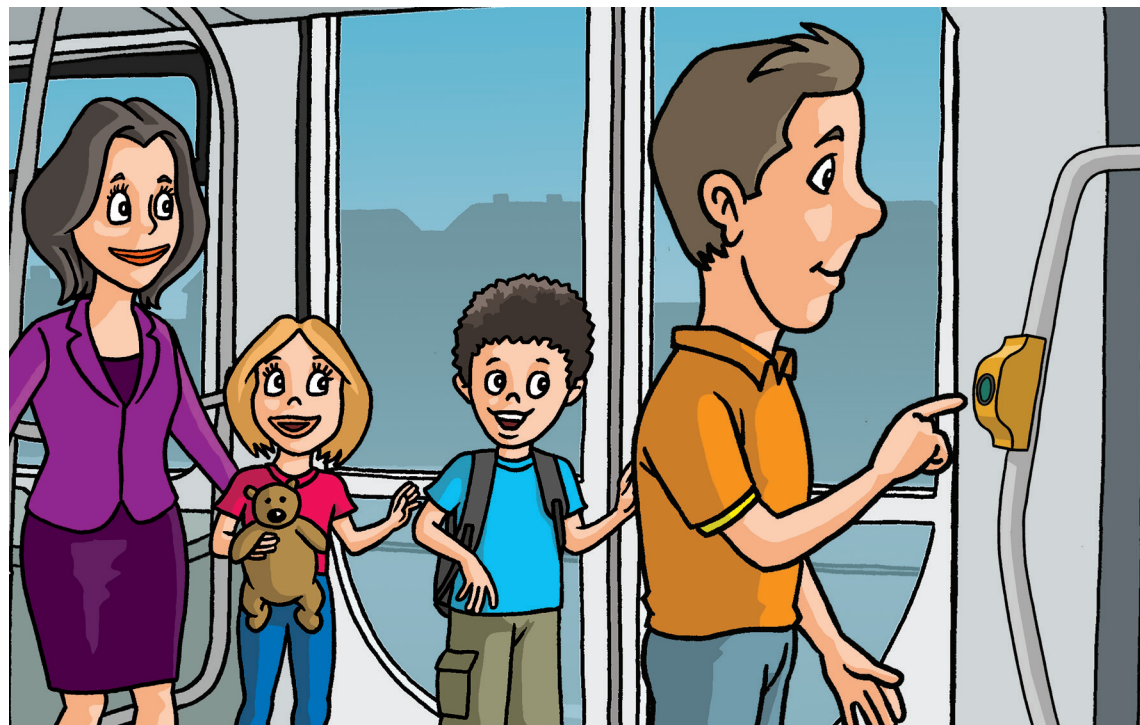

— Mama,
slušaj, rekli su
Kvaternikov trg!

— Da dijete,
sljedeća stanica
je naša. Silazimo.
Pripremimo se.

— Čekamo dok tramvaj posve ne stane. Onda se vrata otvaraju.

— Bez žurbe i ne gurajte se!

— Imamo li svi svoje stvari?

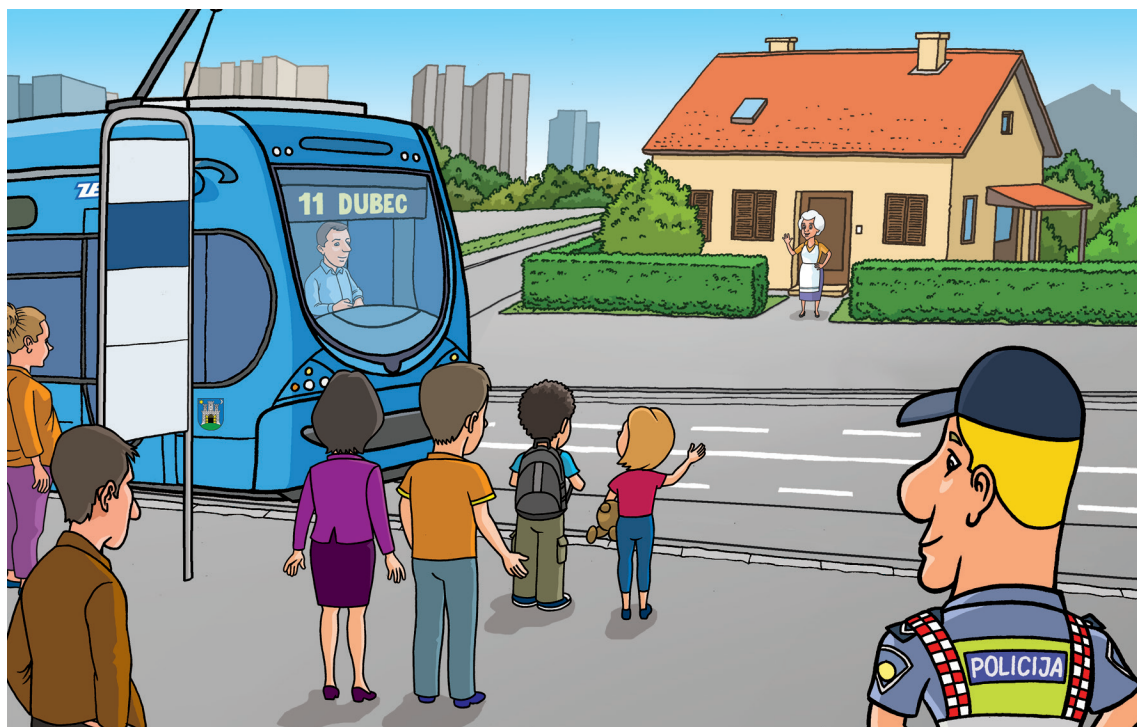

- Silazite pažljivo!
- Gledajte oko sebe i što se događa oko tramvaja.

— Gle, mama, bakina kuća!

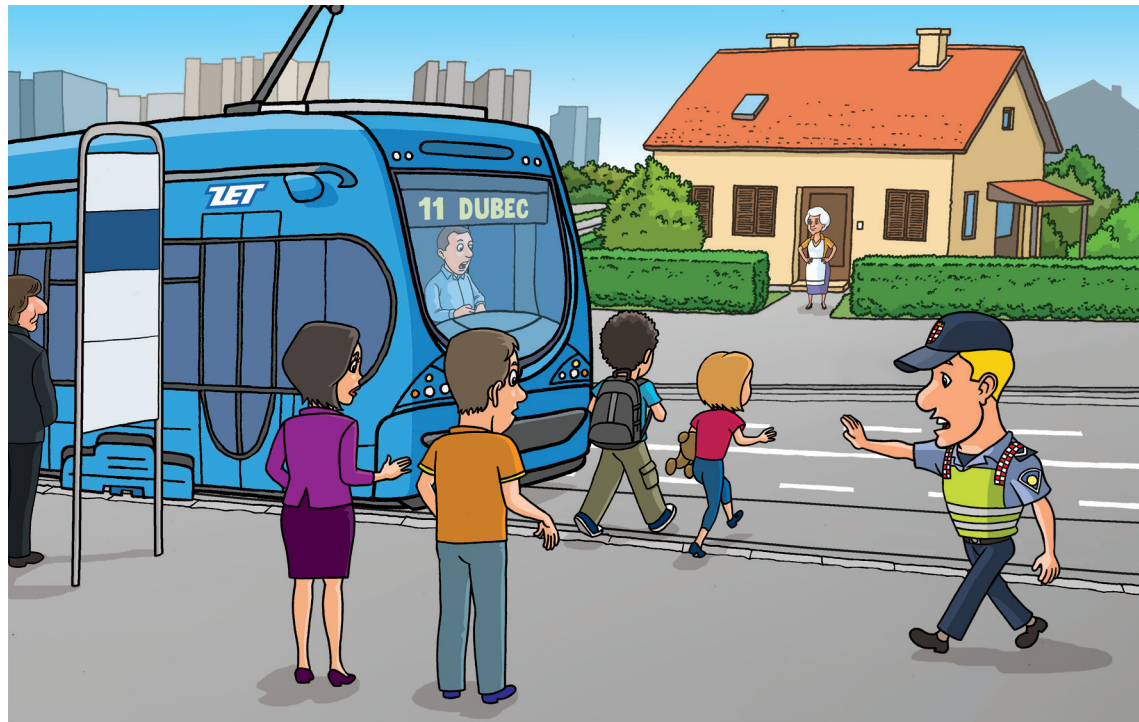

— Baka nas već
čeka! Moramo
prijeći cestu.

— Stanite! **Opasno je istrčavati na cestu ispred ili iza tramvaja.**

Automobili jure. Mogao bi vas neki srušiti!

Vozači vas ne vide iza tramvaja!

— Treba čekati dok tramvaj ne krene sa stajališta i vidjeti gdje nam je pješački prijelaz.

— Gledajte lijevo i desno! Pazite na promet! **Cestu prelazimo brzo, ali ne trčimo!**

— Baka, bakice, evo nas, vozili smo se tramvajem!

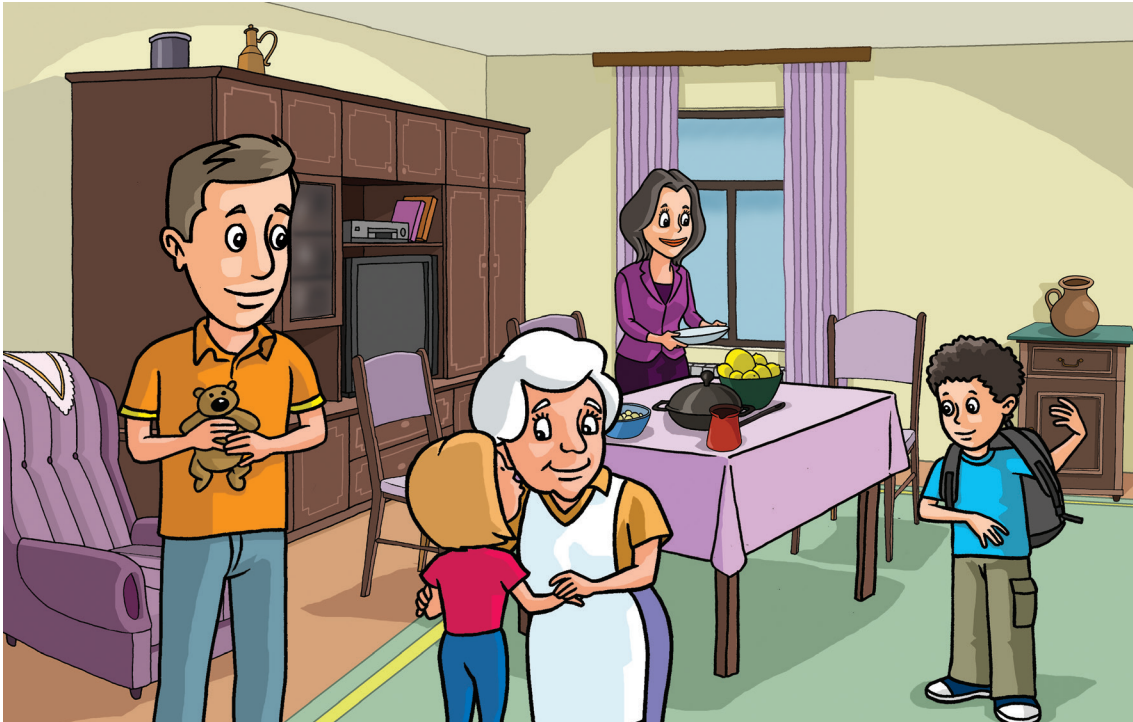
— Bravo, nadam se da ste uživali u vožnji i da ste se lijepo ponašali.

— Dječice, nadam se da vam je kod bake bilo lijepo.
Spremila sam vam malo kolača i za doma.

— Super, doći ćemo ti opet.

— Morate krenuti.
Već je kasno.

— Baka, baka,
tata je rekao
da kući idemo
autobusom!

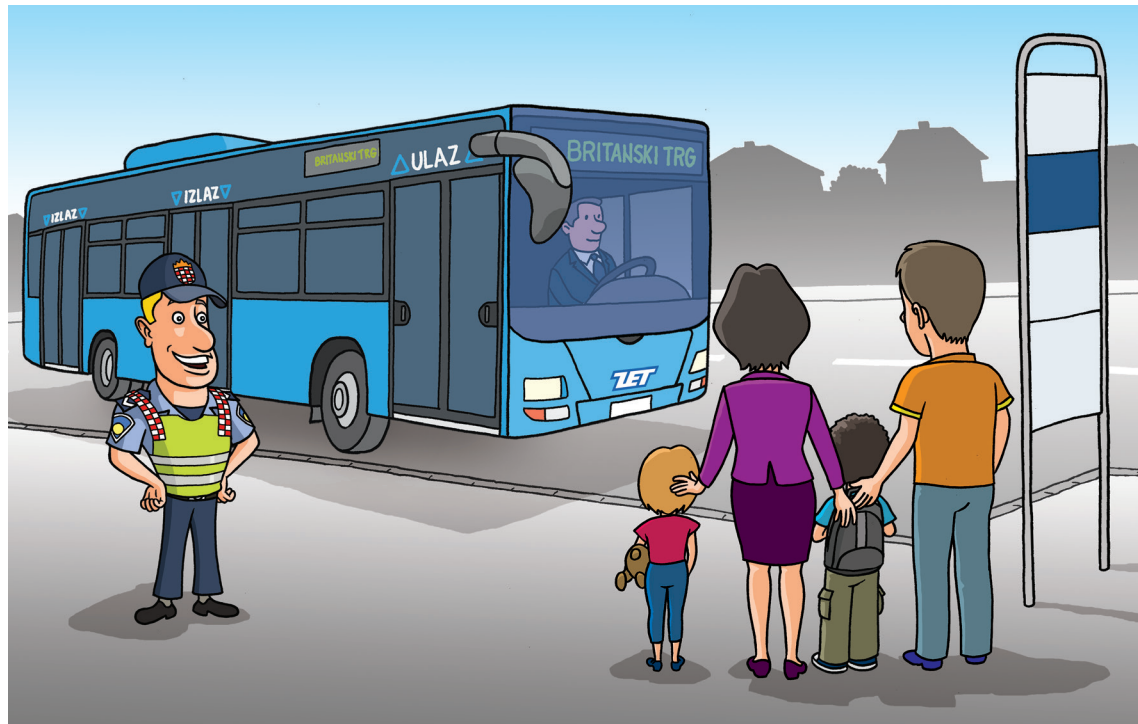

— Tata, je li ovaj naš?

— Da, to je broj 102. Taj nas autobus vozi doma.

— Super!! Ajmo, Ana.

— Polako djeco, **sve što smo naučili za vožnju tramvajem vrijedi i za vožnju autobusom!**

NAPOMENA ZA ODRASLE

Želja svakog roditelja jest odgojiti pristojno, ljubazno, empatično i kulturno dijete. Lijepo ponašanje kod djeteta treba njegovati od najranije dobi. Kako se ponašati i ophoditi prema drugima u konkretnom okruženju, djeca uče od roditelja. Pomozimo im svojim primjerom! Tako će se najbezbolnije i uspješno socijalizirati.

Promet je zasigurno okruženje u kojem se zahtijeva mudro ponašanje kako bi za sve bio siguran, bezbrižan i udoban. Ulazak u vozila javnog prijevoza putnika, vožnja i izlazak iz njih posebno je okruženje gdje se susreće velik broj ljudi.

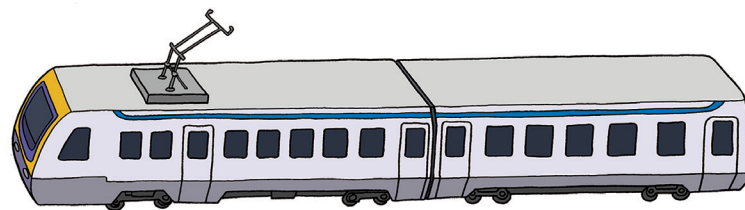
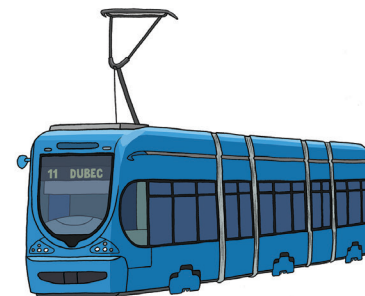
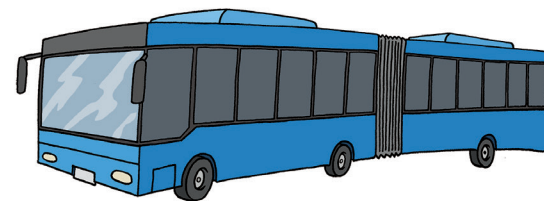
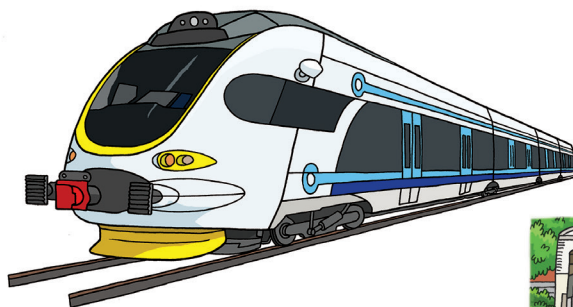
U takvim okolnostima gužve i brzine, sigurnost i oprez prije svega. No, svaku prigodu treba iskoristiti za usvajanje kulturnog ponašanja, jer se ono podrazumijeva od svih, od velikih, ali i malenih. Tramvaj i autobus prava su mjesta za uvježbavanje kulturnog ponašanja prema starijim ljudima, trudnicama, mamama s malim bebama u naručju, invalidnim osobama ... lijepa riječ, ustupanje mjesta za sjedenje, izbjegavanje guranja, propuštanje ... treba vježbati od malena!

Roditelji, budite ustrajni i uporni u ponavljanju lijepog i sigurnog ponašanja – isplatit će vam se! Bit ćete ponosni na svoju djecu!

VOZILA JAVNOG PRIJEVOZA PUTNIKA

- tramvaj
- autobus
- izletnički autobus
- prigradski vlak, vlak
- uspinjača
- taxi vozila

Pravila lijepog i kulturnog ponašanja vrijede za vožnju svim vozilima javnog prijevoza putnika!

Sigurna cesta

udruuga prometna preventiva mladih

Safe roads association for youth traffic safety

NACIONALNI
PROGRAM
SIGURNOSTI
CESTOVNOG
PROMETA

MINISTARSTVO ZNANOSTI
I OBRAZOVANJA
REPUBLIKE HRVATSKE

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Klinika za dječje bolesti Zagreb
Children's Hospital Zagreb

CENTAR ZA VOZILA HRVATSKE